

Беседа Епископа Источноамеричког Г. Др. Митрофана на Исповести Свештеника

Капела Св. Никодима, 21. марта 2007. године

*„Кажем вам да ће тако бити већа радост
на небу због једнога грешника који се каје,
неголи за двадесет и девет праведника
који немају потребе за покајањем“ (Лк. 15,7)*

Драга братијо,

Св. Апостол Павле вели да све што се написа за нашу се поуку написа, да кроз утеху Писма имамо наду (Рим. 15,4). И заиста Св. Писмо је више књига поуке грешницима него праведницима.

Претходне речи Господ је изговорио као уводни део у свима вама познатој предивној причи о Блудноме сину. И видели сте како се отац обрадовао повратку, покајању и исповести свога сина. Чак је наредио свим укућанима да се радују с њим, јер је његова радости била радости свих њих. Дакле, покајање и исповест нашег брата и сестре, и свакако и наше, треба да осетимо као радост. Најпре бива радост исповећеном и покајаном. Ако тога нема, ни Бог неће примити такву исповест. Само нас као искрене покајнике Бог прима у свој дом.

Бог је Отац који трчи пред нас, грли нас, опрашта нам наше грехе, воли нас више од нашег земаљског оца. Љубав никада не одбија него приближава. Ко заиста воли он прима у себе љубећега; а љубећи прима љубљенога. Љубав се не може пројавити без искренности, поверења, просто испражњења самога себе. Искреност

пак не може се пројавити без отварања срца, душе и ума, односно како бисмо ми рекли без исповести.

Господ Христос не вели да се отац размишљао о сину; где је он, шта ради, како живи, и да ли ће се некада вратити, него само да се син, кад је све потрошио, сети оца, размишљао о њему, припремајући се за сусрет с њим. Свакако да је отац мислио на сина. Можда је свакога дана погледао у даљину да види имали га. И једнога дана погледа и препозна га у даљини. Истрачао је пред њега њега загрлио га и пољубио. Јер љубав никад не оставља љубећег. И обратно, љубећи никад не заборавља љубљенога. Син је отишао из родитељевог дома али никад из његовог срца. Увек је места било за њега. „Љубав Божија према највећем грешнику већа је од љубави највећег светитеља према Богу,“ вели један савремени духовник.

Покајање је више окренуто као будућности неголи прошлости. Зар ми не изговарамо речи Пророка Давида: „Дај ми радост спасења твога?“ (Пс. 50,12). Сваки сусрет с Христом јесте радост. Сваки сусрет с Христом доноси спасење. Права исповест и покајање доноси радост небу, али најпре доноси радост самоме покајнику. Ако нисмо доживели радост после исповести, онда се нисмо искрено исповедили. Св. Исак Сиријин вели: „Ко је лишен покајања, лишен је радости.“ О, колико их данас на свету има који мисле да не треба да се кају! На другоме месту он каже: „Покајање је мајка љубави“. Други велики подвижник Св. Јован Лествичник вели: „Покајање је кћерка наде и одрицање очајања“. Исповешћу отварамо грехом закована врата нашега срца како за Бога, тако и за ближњег, а и за нас саме. Искрена исповест и покајање јесте неисказана радост. То је радост коју не може нико узети до само грех. То је небеска радост. Покајнику се радују анђели, то јест небески свет и сви свети Божији угодници. А радују се, дакле, јер је духовнику открио своју рањену гресима душу. А тек колико се Бог радује! Ми то не можемо никада докучити нити сазнати. Сам Спаситељ вели: „Тако, кажем вам, бива радост пред анђелима Божијим због једног грешника који се каје“ (Лк. 15,10).

Исповест је откривање своје духовне срамоте. Премудри Сирах каже: „Има срамоте која доноси грех и има срамота која доноси славу и благодат“ (Сирах 4,24). Том срамотом коју трпиш на исповести, избављаш себе од срамоте на Страшном суду. Поучава Св. Јован Лествичник: „Јер није могуће без срамоте да се спасеш од срамоте.“

Ако смо се упрљали, очистимо се, оперимо се тајном покајања. Ако и паднемо, устанимо! Христос је добри Пастир који стоји увек поред нас. И не само да жели да нас подигне и понесе на Својим плећима, него и да ходимо нашим сопственим ногама. Па чак ако мислимо да не можемо да ходимо, Он нам даје Своје светитеље да путују заједно са нама у Цркви Његовој светој. Јер Христова Црква јесте бања Силоам у којој се чистимо од свих наших нечистота, душевних и телесних. И нема греха који се не може у тој духовној бањи опрати.

Често чујемо: Бог ме прима онаквог какав јесам. То је само половична истина. И лекар прима свакога болесника да га лечи. Али лекар не жели да болесник остане неизлечен. И Бог хоће да будемо бољи, да постанемо онаквим каквим на Он жели, или какви треба да будемо, то јест – „синови Божији, свети и непорочни (Еф. 1,4). Ако наш ближњи жели да се ми поправимо, колико тек Бог жели!

Покајнику треба да се радују и његови ближњи. Не смеју да буду као син који прекореваш оца, због његове преизобилне љубави, и оптужује свога брата. Не схвата љубав очеву према покајнику сину, и не прихвата је. Не жели ни да се сусретне са својим братом. За њега је понижење да седи заједно с њим за трпезом љубави. Отац покушава да га убеди, говорећи да је све њихово имање заједничко. Он у извесном смислу мрзи на брата свога. Мали је корак између мржње и гордости, и обратно.

Св. Јован Златоусти вели: „Ако волиш да осудиш, осуди себе самога“. Свети Јован Лествичник на то додаје: „Немој се стидети, него реци: Оче, моја је надувеност, моја је рана; због моје лењости сам учинио, а не због другога. Нико није крив за ово: ни човек, ни дух, ни тело, нико други, него само моја лењост.“

Драга у Христу братијо,

Свети Оци веле да је гордост мајка свих грехова као што је и смирење мајка свих врлина. Људи су, мање-више, подложни овом греху. Јован Златоусти вели да је горди човек сличан ономе који сам себи ставља омчу око врата која ће га данас-сутра задавити. Гордост је духовно, а понекад и телесно самоубиство.

Спаситељ нас учи да братољубља нема без опраштања (Мт. 18,23-35). Братољубље је узношење ближњег изнад самога себе. А ми смо често склони рећи: „Знамо шта је он све чинио и сад се сетио да се покаје“. То је прави фарисејски поглед на ближњег. Ми видимо кад брат наш погреша али не видимо кад се каје. Св. Јефрем Сиријски вели: „Јер ако се неко, зато што није пао ни у један велики телесни и светски грех, узнесе својом мишљу, сматрајући себе да је сасвим чист и увек спреман за причешћивање Св. Тајнама, а другога, за кога зна да је некада пао у грех, сматра недостојним, недостајан је и нечист пред Богом, и у пропаст иде, и неће му бити на корист његова чистота, јер нема смирења. Јер Бог више воли скрушеног грешника, неголи гордог праведника“.

Често видимо на телевизији да неки плачу, јавно се исповедају шта су учинили. Св. Оци нас супротно уче: кад плачемо да плачемо у тајности, у својој одаји, у своме срцу. То је плач праћен молитвом, постом, покајањем и исповешћу пред духовником. И такав плач доноси нам духовну радост у Духу Светоме. То је препородива радост која се никад неће узети од нас. То је плач који нас очишћава и штити нас да не паднемо у очајање. То је плач по Богу. То је жеља за Богом. Зато Св. Оци веле: „Нећемо бити криви на изласку душе што нисмо чинили чуда, али ћемо несумњиво дати одговор што нисмо духовно плакали због грехова“.

До последњег часа на овоме свету не смемо да губимо наду у милост Божију, нити пак да се превише надамо, не чинећи ништа за своје спасење. За нас православне покајање и исповест није само предокушавање будућег Суда него и очекивање Васкрсења. Будимо спремни да свакога часа исповедимо Богу грехе своје.

Прича се у Патерику да је један старац отишао код другог старца, и говорећи о духовним стварима и овоме свету, овај рече: „Умро сам свету“. Овај други одговори: „Немој полагати наду у себе све док не изађеш из тела. Јер ако ти кажеш: „Умро сам“, сатана није умро. Него у свим часовима непрестано пазимо на себе. Јер као што војник или ловац, кад иду на свој посао, не плаше се, него се боре, иако не знају да ли ће бити рањени, или се избавити и спасти; тако приличи и монаху (ми бисмо додали сваком хришћанину) да се бори против демона, али нека не полаже наду на себе, него на Бога....“.

А та светоотачка мисао исказана је дивном молитвом коју чујемо сваког јутра и вечера: „Надање је моје Отац, прибежиште је моје Син, заштита је моја Дух Свети! Тројице Света, слава Теби“. АМИН!